

Prawa pracownicze i związki zawodowe w przeszłości i obecnie

Autor: Ida Ljubić

TEMAT

Nauczanie i uczenie się o prawach pracowniczych i ruchu pracowniczym w przeszłości i obecnie w oparciu o następujące kategorie: wydarzenia i procesy historyczne, ideologie i teorie, ludzie, prawa, raporty i konwencje, kamienie milowe i organizacje, przykłady naruszeń praw pracowniczych, symbole i plakaty.

KONTEKST

Prawa pracownicze należą do podstawowych praw człowieka. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka stanowi, że każdy ma prawo do pracy, a także prawo do sprawiedliwego i równego wynagrodzenia, odpoczynku i ograniczeń czasu pracy. Chociaż prawa pracownicze są chronione przez przepisy i organizacje międzynarodowe, prawa pracownicze na całym świecie są naruszane każdego dnia.

Niniejszy plan lekcji daje osobom uczestniczącym możliwość, poprzez studiowanie historycznego rozwoju ruchu pracowniczego, dostrzeżenia dalekosiężnego wpływu działań pracowników i ruchu pracowniczego na ochronę praw pracowniczych dla przyszłych pokoleń. W ten sam sposób plan lekcji uczy o mechanizmach i strategiach walki o prawa pracownicze na przestrzeni dziejów, zachęcając tym samym osoby uczestniczące do stosowania ich w ochronie praw pracowniczych, gdy zdobędą pracę.

CELE

- Osoby uczestniczące zdobędą wiedzę na temat historii praw pracowniczych, ruchów pracowniczych i związkowych oraz kontekstu w przeszłości i teraźniejszości, a także zastanowią się nad ich znaczeniem dla przyszłości.
- Osoby uczestniczące rozwiną umiejętność obserwowania i rozpoznawania problemów i kwestii związanych z tworzeniem i ochroną praw pracowniczych.
- Osoby uczestniczące rozważą sposoby (strategie i taktyki) wykorzystywane przez związki zawodowe do ochrony praw pracowniczych.
- Osoby uczestniczące poznają ważne osoby, organizacje i procesy historyczne, które wpłynęły na historyczny rozwój praw pracowniczych i ruchu pracowniczego oraz dowiedzą się o ich roli w tych procesach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Osoby uczestniczące będą w stanie:

- rozpoznawać i identyfikować przyczyny, powody i konsekwencje wydarzeń i procesów historycznych, które odegrały kluczową rolę w rozwoju praw pracowniczych
- identyfikować motywy osób i organizacji, których działalność wpłynęła na poprawę lub ochronę praw pracowniczych

- identyfikować podobieństwa i różnice w problemach naruszania praw pracowniczych w przeszłości i obecnie
- opisać podobieństwa i różnice w żądaniach pracowników w przeszłości i obecnie,
- napisać krótki tekst o wydarzeniach, ludziach, ideach, prawach, organizacjach, kamieniach milowych i przykładach łamania praw pracowniczych w środowisku lokalnym
- zdefiniować termin związek zawodowy i wymienić prawa pracownicze, o które walczył

METODY

- prezentacja ustna
- analiza tekstu i praca pisemna
- praca w grupach
- praca indywidualna

POTRZEBNE MATERIAŁY I SPRZĘT

- karty osi czasu (wydrukowane)
- kartki z nazwami kategorii kart (można je również wyświetlić za pomocą projektora)
- karty (tekst/obraz) pytanie analityczne (wydrukowane)
- komputer i projektor
- dostęp do internetu

Przebieg zajęć (proces)

Czas trwania: 90 minut

Przed zajęciami - instrukcje dla osób prowadzących

Przed lekcją osoba prowadząca kategoryzuje tematy wydrukowanych kart. W tym scenariuszu lekcji tematy wydrukowanych kart zostały podzielone na siedem grup (wydarzenia i procesy historyczne, ideologie i teorie, ludzie, prawa, raporty i konwencje, kamienie milowe i organizacje, przykłady naruszeń praw pracowniczych, symbole ruchu robotniczego i plakat "Możemy to zrobić"), ale w zależności od liczby osób uczestniczących, z którymi pracujesz, możesz również dostosować te kategorie lub wybrać tylko niektóre z wymienionych. Ponadto, jeśli masz do dyspozycji kilka godzin lekcyjnych, możesz poprosić osoby uczestniczące o przestudiowanie wszystkich wydrukowanych kart osi czasu i zasugerować sposoby ich kategoryzacji według tematu.

Pytania do analizy tekstu i obrazów na wydrukowanych kartach, które osoba prowadząca rozda osobom uczestniczącym, można znaleźć w Załączniku 1. Pytania do analizy tekstu i obrazów na wydrukowanych kartach są przygotowywane przez osobę prowadzącą przed rozpoczęciem zajęć - mogą być zapisane na papierze, wydrukowane lub wyświetlone za pomocą projektora.

Wprowadzenie: 10 minut

Osoba prowadząca przedstawia temat planu lekcji i wyjaśnia metodologię. Następnie osoba prowadząca zachęca osoby uczestniczące do odpowiedzi na pytania: Jakie znasz prawa pracownicze? Jeśli znasz postacie historyczne, które walczyły o ww. pracownicze, czy pamiętasz ich nazwiska? Jakie prawa pracownicze są obecnie gwarantowane przez prawo w twoim kraju?

Część główna: 35 minut

Osoba prowadząca dzieli osoby uczestniczące na mniejsze grupy. Każda grupa otrzymuje zestaw skategoryzowanych wydrukowanych kart i pytań do analizy tekstu i obrazów na kartach. Osoba prowadząca informuje osoby uczestniczące o czasie, jaki będą miały na udzielenie odpowiedzi na przydzielone pytania oraz o tym, że po udzieleniu odpowiedzi zaprezentują swoje odpowiedzi i wyniki badań reszcie klasy.

Prezentacja: 20 minut

Po udzieleniu przez osoby uczestniczące odpowiedzi na pytania do analizy, jedna osoba z każdej grupy przedstawia odpowiedzi i wyniki pozostałym osobom w klasie i odpowiada na pytania osób uczestniczących. Czas trwania zależy od liczby grup (20 minut dla mniejszych klas lub grup).

Film edukacyjny: 15 minut

Po przedstawieniu odpowiedzi osób uczestniczących i wyników badań osoba prowadząca ogłasza, że obejrzą krótki film edukacyjny "Co związki zawodowe zrobiły dla nas?", ale przed jego obejrzeniem osoba prowadząca i osoby uczestniczące wspólnie definiują termin związek zawodowy.

Link do filmu edukacyjnego: <https://www.youtube.com/watch?v=CX88bf9Bvi8&t=22s> ("Što su sindikati učinili za nas") Czas trwania filmu: 3:06 min.

Po obejrzeniu filmu edukacyjnego osoba prowadząca przydziela osobom uczestniczącym zadanie stworzenia listy praw pracowniczych, o które walczyły związki zawodowe. Następnie osoba prowadząca poprosi osoby uczestniczące o przeprowadzenie krótkich badań na temat tego, kiedy w przeszłości związki zawodowe walczyły o prawa wymienione powyżej.

Podsumowanie: 7 minut

Osoby uczestniczące porównują wyniki swoich notatek i badań. Osoba prowadząca przydziela osobom uczestniczącym pracę domową i wyjaśnia, jak ją dobrze wykonać.

OPCJE OCENY I EWALUACJI

Jeśli zdecydowałeś/-aś się, aby osoby uczestniczące same kategoryzowały wydrukowane karty osi czasu, możesz ocenić wybrane przez nich kryteria i to, jak skutecznie je posortowali. Ponadto można ocenić jakość odpowiedzi osób uczestniczących na zadane pytania dotyczące analizy tekstu i obrazów wydrukowanych kart, a także prezentację ich odpowiedzi i możliwość udzielenia odpowiedzi na dodatkowe pytania osób uczestniczących.

POMYSŁY NA PRACĘ DOMOWE

Osoba prowadząca może przydzielić następujące zadania domowe:

1. Osoby uczestniczące tworzą jedną (lub więcej) kartę dla osi czasu - w celu uzupełnienia kategorii, którą omówili w klasie.
2. Osoby uczestniczące przeprowadzają wywiad z aktywnym członkiem związku zawodowego lub przedstawicielem związku zawodowego na temat ich działalności, obowiązków i zadań w związku.
3. Osoby uczestniczące sprawdzają listę zarejestrowanych związków zawodowych w kraju, w którym mieszkają, wybierają jeden związek z każdego sektora i sprawdzają, kiedy związek został założony (jak długo działa) oraz jakie mechanizmy i strategie wykorzystuje wybrany związek w celu ochrony lub rozwoju praw pracowniczych.

IMPLEMENTACJA ONLINE

Jeśli zamierzasz zastosować tę lekcję w środowisku online, możesz skorzystać z platform cyfrowych, takich jak Teams lub Google Classroom. Platformy te umożliwiają podział osób uczestniczących na grupy. Nazwy kategorii dla wydrukowanych kart można przekazać osobom uczestniczącym ustnie lub napisać konkretną kategorię do każdej grupy osób uczestniczących na "czacie". W ten sam sposób możesz zadawać osobom uczestniczącym pytania dotyczące analizy tekstu i obrazów na wydrukowanych kartach. Osoby uczestniczące mogą przedstawiać swoje odpowiedzi poprzez "podniesienie ręki", tj. za pośrednictwem kamery wideo lub pisemnie. Obie platformy obsługują wysyłanie linków wideo do osób uczestniczących. Osoby uczestniczące mogą tworzyć własne harmonogramy prac domowych za pomocą narzędzi cyfrowych Tiki-Toki (<https://www.tiki-toki.com/>) lub Sutori (<https://www.sutori.com/en/>).

ZAŁĄCZNIK NR. 1 - PYTANIA DO ANALIZY TEKSTU I OBRAZÓW DRUKOWANYCH KART (WEDŁUG KATEGORII)

Kategoria 1

Wydarzenia i procesy historyczne (rewolucja przemysłowa, warunki pracy i życia w dobie industrializacji, ruch robotniczy i związkowy, krwawa niedziela, jaśminowa rewolucja)

1. Opisz przyczyny i konsekwencje opisanych wydarzeń.
2. Wymień żądania pracowników, którzy uczestniczyli we wspomnianych wydarzeniach i procesach historycznych.
3. Opisz podobieństwa i różnice w żądaniach pracowników w przeszłości i dziś. Jakie prawa pracownicze zostały zrealizowane w teraźniejszości dzięki ruchowi pracowniczemu z przeszłości?
4. Zbadaj i opisz jeden przykład historycznego wydarzenia lub procesu związanego z prawami pracowniczymi lub ruchem, który miał miejsce w Twoim kraju lub regionie.

Kategoria 2

Ideologie i teorie (teoria leseferyzmu, samorządność pracownicza, ideologie Związku Radzieckiego)

1. Wymień główne cechy i determinanty wyżej wymienionych ideologii i teorii.
2. Połącz wspomniane ideologie i teorie z ich założycielami.
3. Kto był pod wpływem tych teorii i w jaki sposób (czy miały one pozytywny czy negatywny wpływ na prawa pracownicze)?
4. Zbadaj, czy wspomniane ideologie i teorie są obecne w dzisiejszym świecie i gdzie?

Kategoria 3

Osoby i organizacje (Marks i Engels, Mother Jones, Martin Luther King Jr., Esther Eggertsen, Iqbal Masih, Dolores Huerta)

1. Zidentyfikuj i wyjaśnij motywy wymienionych osób i organizacji w kontekście walki o prawa pracownicze.
2. Umieść wymienione osoby i organizacje w czasie.
3. Wymień sposoby, w jakie te osoby i organizacje walczyły o prawa pracownicze i jakie były ich osiągnięcia.
4. Zbadaj i opisz działania osoby lub organizacji, które miały pozytywny wpływ na prawa pracownicze w kontekście Twojego kraju lub regionu.

Kategoria 4

Ustawy, raporty i konwencje (Niemieckie Reformy Społeczne, Międzynarodowe Standardy (ILS), Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja o Ochronie Macierzyństwa, Ośmiogodzinny Dzień Pracy, Raport o Pracy Dzieci, Uber)

1. Zidentyfikuj osoby lub instytucje odpowiedzialne za uchwalenie przepisów, które poprawiły prawa pracownicze.
2. Porównaj konsekwencje tych przepisów w momencie ich przyjęcia i obecnie;
3. Zinterpretuj raport Międzynarodowej Organizacji Pracy z 2017 r. i uzasadnij twierdzenie: praca dzieci jest obecnie prawnie zabroniona.
4. Poszukaj informacji o ruchach, stowarzyszeniach i partiach politycznych, które opowiadają się za ochroną praw pracowniczych w kraju, w którym mieszkasz.

Kategoria 5

Kamienie milowe i organizacje (May Day, Dzień Równych Płac, Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP))

1. Zidentyfikuj przyczyny, które doprowadziły do punktów zwrotnych w historycznym rozwoju praw pracowniczych. Co wpłynęło na niektóre wydarzenia w historii ruchu robotniczego, które należy upamiętniać każdego roku?
2. Na jakie problemy lub kwestie próbują dziś zwrócić uwagę powyższe kamienie milowe i organizacje?
3. Sprawdź, czy istnieją inne kamienie milowe lub organizacje w ramach ruchu na rzecz praw pracowniczych.
4. Opisz, jak obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Pracy w społeczności, w której mieszkasz.

Kategoria 6

Przykłady łamania praw pracowniczych (branża smartfonów, branża modowa, Covid-19, Mistrzostwa Świata w Katarze, Bombshell)

1. Wymień, jakie rodzaje praw pracowniczych zostały naruszone w podanych przykładach i jakie konsekwencje spowodowało ich naruszenie.
2. Czy organizacje pracownicze zareagowały na naruszenie praw pracowniczych w powyższych przykładach?
3. Wymień i opisz podobieństwa i różnice w naruszaniu praw pracowniczych w przeszłości i obecnie.
4. Sprawdź, czy w Twoim kraju występują przypadki łamania praw pracowniczych.

Kategoria 7

Plakaty z symbolami (czerwony parasol, ośmiogodzinny dzień pracy, "Damy radę")

1. Do kogo lub czego odnoszą się wyświetlane symbole i plakat?
2. Kiedy zostały użyte po raz pierwszy i dlaczego?
3. Czyich praw dotyczą plakaty i symbole?
4. Znajdź i opisz więcej przykładów symboli i plakatów związanych z ochroną praw pracowniczych w przeszłości lub obecnie.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Treść tego materiału nie odzwierciedla oficjalnej opinii Unii Europejskiej.
Odpowiedzialność za informacje i poglądy wyrażone w tym materiale spoczywa wyłącznie na autorze (autorach).